

Uniwersyteckie Liceum Ogólnokształcące
w Toruniu

Przedmiotowe zasady oceniania z języka niemieckiego

Dokument opracowany przez Małgorzatę Kumiszczę-Fidos

I Wstęp

1. Przedmiotowe zasady oceniania (PZO) zostały opracowane w oparciu o:
 - 1) Podstawę programową wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w 3-letnim i 4-letnim liceum ogólnokształcącym w zakresie języka obcego nowożytnego,
 - 2) Programy nauczania języka niemieckiego wykorzystywane w 3-letnim i 4-letnim liceum ogólnokształcącym,
 - 3) Informatory do egzaminów maturalnych w z języka obcego nowożytnego w 3-letnim i 4-letnim liceum ogólnokształcącym,
 - 4) Statut Szkoły. Jest to dokument regulujący ocenianie wewnątrzszkolne na zajęciach obowiązkowych z języka niemieckiego w 3-letnim i 4-letnim Uniwersyteckim Liceum Ogólnokształcącym w Toruniu.
2. Za każdym razem gdy w PZO jest mowa o wymaganiach (tzn. w zakresie środków językowych i poziomie umiejętności) należy rozumieć je jako wymagania charakterystyczne dla właściwego w danej grupie uczniów poziomu nauczania języka, spójnego z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ).
3. Zajęcia z języka niemieckiego prowadzone są na poziomach od A1 do B2 (zgodnie z ESOKJ). W ramach pracy z uczniem zdolnym w grupach zaawansowanych zakres wiedzy i umiejętności wykracza poza podstawę programową 4.1 w 3-letnim i III.1.R w 4-letnim liceum. W grupach o niższym stopniu zaawansowania zakres wiedzy i umiejętności jest zgodny z obiema podstawami programowymi. W PZO nie zapisano szczegółowych kryteriów oceny ustnych sprawdzianów i pisemnych wypowiedzi typu listy, rozprawki itp. Nauczyciele w porozumieniu z uczniami każdorazowo określają te kryteria formułując wymagania i ustalając punktację za stopień ich spełnienia.
4. Uczeń i rodzic (prawny opiekun) mają prawo do wglądu do sprawdzonych i ocenionych prac pisemnych oraz do uzyskania informacji na temat spełnienia wymagań na poszczególne oceny za odpowiedzi ustne. Zasady przekazywania uczniom i rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach w nauce opisane są w Statucie.

II Opis założonych wymagań

1. Do najważniejszych wymagań stawianych uczniowi liceum podlegających ocenie należą:
 - 1) znajomość środków językowych i opanowanie umiejętności językowych opisanych w Podstawie Programowej dla 3-letniego i 4-letniego liceum ogólnokształcącego w zakresie poszczególnych sprawności językowych,
 - 2) opanowanie umiejętności pozajęzykowych opisanych w Podstawie Programowej dla każdego typu szkoły,
 - 3) znajomość środków językowych i opanowanie umiejętności językowych wykraczających poza Podstawę Programową dla 3-letniego i 4-letniego liceum ogólnokształcącego, charakterystycznych dla poziomów od A1 do B2 (zgodnie z ESOKJ) oraz wynikających z zainteresowań ucznia, np. słownictwo specjalistyczne z określonej dziedziny, rozumienie tekstów naukowych, tworzenie tekstów naukowych, reagowanie na wypowiedzi z wykorzystaniem środków językowych charakterystycznych dla określonych subkultur, itp.
 - 4) znajomość zagadnień związanych z kulturą, historią i literaturą krajów niemieckojęzycznych
 - 5) stosunek do obowiązków szkolnych,
 - 6) postawy sprzyjające rozwojowi indywidualnemu i społecznemu takie jak uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze,

- podjmowanie inicjatyw oraz umiejętność pracy zespołowej,
7) aktywność.

III Opis osiągnięć edukacyjnych uczniów podlegających ocenianiu

1. Ocenianiu podlegają:

- 1) znajomość środków językowych,
- 2) rozumienie wypowiedzi,
- 3) tworzenie wypowiedzi,
- 4) reagowanie na wypowiedzi,
- 5) przetwarzanie tekstów ustnie i pisemnie,
- 6) znajomość elementów kultury, historii i literatury krajów niemieckojęzycznych.

2. Szczegółowy opis wszystkich wymagań zawarty jest w Podstawie Programowej dla 3-letniego i 4-letniego liceum ogólnokształcącego.

3. Ponadto oceniane są:

1) aktywność, która obejmuje:

- a) odrabianie zadań domowych,
- b) pracę na zajęciach,
- c) własne inicjatywy uczniów,
- d) udział w projektach językowych realizowanych w ramach zajęć edukacyjnych w szkole,
- e) prezentacje,
- f) uczestnictwo w konkursach i olimpiadach przedmiotowych,
- g) udział w zajęciach uniwersyteckich oraz seminariach i kołach zainteresowań w szkole,

2) stosunek do obowiązków szkolnych, tzn.:

- a) terminowe i sumienne wykonywanie zadań powierzonych w czasie zajęć, w tym zadań domowych,
- b) terminowe i sumienne wywiązywanie się z zaległości wynikających z nieobecności ucznia na zajęciach szkolnych,
- c) zaangażowanie i wysiłek włożony przez ucznia w wykonanie zadania,

3) umiejętność wykorzystywania technik samodzielnej pracy nad językiem, takich jak:

- a) autokorekta i samoocena,
- b) sporządzanie notatek, zapamiętywanie nowych wyrazów itp.,
- c) korzystanie ze źródeł informacji w języku obcym oraz multimediiów,
- d) stosowanie strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych w przypadku gdy uczeń nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu, nie rozumie fragmentu wypowiedzi itp.,
- e) dostrzeganie i wykorzystywanie podobieństw i różnic między językami do doskonalenia wiedzy i umiejętności w zakresie j. niemieckiego,

4) umiejętność współdziałania w grupie.

IV Opis wymagań na poszczególne oceny

1. Narzędziami służącymi rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych w Podstawie Programowej oraz wynikających zrealizowanych na zajęciach z j. niemieckiego programów nauczania są:
 - 1) kartkówki z maksymalnie 3 jednostek lekcyjnych,
 - 2) pisemne sprawdziany sumujące,
 - 3) odpowiedzi ustne,
 - 4) pisemne wypowiedzi typu listy, rozprawki itp.,
 - 5) próbne egzaminy maturalne,
 - 6) testy diagnostyczne i poziomujące.
2. Wymagania na poszczególne oceny określa się opisując:
 - 1) stopień znajomości przez uczniów środków językowych (tzn. struktur leksykalnych i gramatycznych) ćwiczonych w czasie lekcji,
 - 2) zakres umiejętności językowych ucznia w obszarze rozumienia, tworzenia wypowiedzi i przetwarzania tekstów ustnie i pisemnie oraz reagowania na wypowiedzi w formie ustnej i pisemnej, obejmujących aspekty języka ćwiczone w czasie lekcji,
 - 3) zakres ogólnych komunikatywnych umiejętności językowych ucznia, które wykraczają poza aspekty językowe ćwiczone w czasie lekcji,
 - 4) stopień poprawności i samodzielności wykonywanych zadań, w tym zadań dodatkowych,
 - 5) aktywność,
 - 6) stopień znajomości zagadnień związanych z kulturą, historią i literaturą krajów niemieckojęzycznych.

Wymagania na ocenę celującą.

Uczeń:

- 1) zna i stosuje cały zasób struktur leksykalnych i gramatycznych ćwiczonych w czasie zajęć w zakresie od 98% do 100%,
- 2) stosuje wszystkie umiejętności językowe ćwiczone na zajęciach w zakresie od 98% do 100%,
- 3) posiada komunikatywne umiejętności językowe wykraczające poza aspekty języka ćwiczone w czasie zajęć,
- 4) wszystkie zadania w obszarze aspektów języka ćwiczonych na zajęciach wykonuje samodzielnie w zakresie od 98% do 100%,
- 5) jest aktywny (skrupulatnie odrabia zadania domowe, aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, podejmuje własne inicjatywy w czasie lekcji i poza lekcjami, pełni rolę lidera projektów językowych, zdobywa tytuły laureata konkursów i olimpiad przedmiotowych),
- 6) w pełni opanował zagadnienia z kultury, historii i literatury krajów niemieckojęzycznych omawianych na zajęciach,
- 7) posiada wiedzę z zakresu kultury, historii i literatury krajów niemieckojęzycznych w zakresie szerszym niż omawiany na zajęciach.

Wymagania na ocenę bardzo dobra.

Uczeń:

- 1) opanował zakres struktur leksykalnych i gramatycznych ćwiczonych na zajęciach w zakresie od 90% do 97% i potrafi go wykorzystać,
- 2) opanował umiejętności językowe ćwiczone na zajęciach w zakresie od 90% do 97%,
- 3) posiada ogólne komunikatywne umiejętności językowe wykraczające poza aspekty językowe ćwiczone na zajęciach,
- 4) zadania postawione w obrębie aspektów języka ćwiczonych w czasie zajęć wykonuje samodzielnie i bezbłędnie w zakresie od 90% do 97%,
- 5) jest aktywny (skrupulatnie odrabia zadania domowe, aktywnie uczestniczy na zajęciach, podejmuje własne inicjatywy, angażuje się w realizację projektów językowych),
- 6) opanował w zakresie od 90% do 97% zagadnienia z kultury, historii i literatury krajów niemieckojęzycznych omawiane na zajęciach.

Wymagania na ocenę „dobry”.

Uczeń:

- 1) opanował zakres struktur leksykalnych i gramatycznych ćwiczonych na zajęciach w zakresie od 70% do 89% i w większości wypadków potrafi go wykorzystać,
- 2) opanował umiejętności językowe ćwiczone na zajęciach w zakresie od 70% do 89%,
- 3) może posiadać ogólne komunikatywne sprawności językowe w niewielkim stopniu wykraczające poza aspekty językowe ćwiczone na zajęciach,
- 4) zadania postawione w obrębie aspektów językowych ćwiczonych w czasie zajęć wykonuje z niewielką pomocą nauczyciela i bezbłędnie w zakresie od 70% do 89%
- 5) jest aktywny (aktywnie uczestniczy w zajęciach, czasami podejmuje inicjatywy i angażuje się w projekty językowe po lekcjach, zawsze odrabia zadania domowe),
- 6) opanował w zakresie od 70% do 89% zagadnienia z kultury, historii i literatury krajów niemieckojęzycznych omawiane na zajęciach.

Wymagania na ocenę dostateczną.

Uczeń:

- 1) opanował zakres struktur leksykalnych i gramatycznych ćwiczonych na zajęciach w zakresie od 50% do 69%, ale nie zawsze potrafi go wykorzystać,
- 2) opanował umiejętności językowe ćwiczone w czasie lekcji w zakresie od 50% do 69%,
- 3) może posiadać ogólne komunikatywne sprawności językowe w bardzo niewielkim stopniu wykraczające poza aspekty językowe ćwiczone na zajęciach,
- 4) zadania postawione w obrębie aspektów języka ćwiczonych w czasie zajęć wykonuje często z pomocą nauczyciela i bezbłędnie w zakresie od 50% do 69%,
- 5) jest mało aktywny (czasami aktywnie uczestniczy w zajęciach, często nie odrabia zadań domowych, raczej nie angażuje się w realizację inicjatyw i projektów językowych),
- 6) opanował w zakresie od 50% do 69% zagadnienia z kultury, historii i literatury krajów niemieckojęzycznych omawiane na zajęciach.

Wymagania na ocenę dopuszczającą.

Uczeń:

- 1) opanował zakres struktur leksykalnych i gramatycznych ćwiczonych na zajęciach w zakresie od 41 do 49%, ale często nie potrafi go wykorzystać,
- 2) opanował umiejętności ćwiczone w czasie zajęć w zakresie od 41 do 49%,
- 3) zadania postawione w obrębie aspektów języka ćwiczonych w czasie lekcji wykonuje z dużą pomocą nauczyciela i bezbłędnie w zakresie od 41 do 49%,
- 4) jest bardzo mało aktywny (raczej nie uczestniczy w zajęciach, sporadycznie odrabia zadania domowe, nie angażuje się w realizację inicjatyw i projektów językowych),
- 5) opanował w co najmniej 41 - 49% zagadnienia z kultury, historii i literatury krajów niemieckojęzycznych omawiane na zajęciach.

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

- 1) opanował zakres struktur leksykalno-gramatycznych ćwiczonych na zajęciach w zakresie poniżej 40% i nie potrafi go wykorzystać,
- 2) opanował umiejętności ćwiczone w czasie zajęć w zakresie poniżej 40%,
- 3) nie potrafi wykonać zadań postawionych w obrębie aspektów języka ćwiczonych na zajęciach nawet z pomocą nauczyciela,
- 4) nie jest aktywny (nie uczestniczy w zajęciach, nie odrabia zadań domowych),
- 5) opanował zagadnienia z kultury, historii i literatury krajów niemieckojęzycznych omawiane na zajęciach w zakresie poniżej 40%.

V Zasady ustalania ocen cząstkowych z zajęć edukacyjnych

1. Oceny cząstkowe (z wyłączeniem części ocen za aktywność) ustala się w oparciu o wyrażoną w procentach sumę punktów przyznanych za spełnienie poszczególnych wymagań. Sumie punktów wyrażonej w procentach przypisuje się ocenę szkolną zgodnie z tabelą zamieszczoną w Statucie.

2. Tryb ustalania oceny za aktywność:

- 1) zadania domowe: oceny za zadania domowe są ocenami cząstkowymi, które ustala się w oparciu o kryteria zaproponowane przez nauczyciela w uzgodnieniu z uczniami, nagminne niewywiązywanie się ucznia z odrabiania zadań domowych, będące przejawem lekceważącego stosunku do obowiązków szkolnych może skutkować obniżeniem oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej o jeden stopień; brak zadania domowego może skutkować wystawieniem przez nauczyciela w dzienniku lekcyjnym oceny niedostatecznej lub minusa (zgodnie z ustaleniami między nauczycielem a uczniami),
- 2) praca na zajęciach i własne inicjatywy uczniów na zajęciach i poza nimi: oceny za pracę na zajęciach i własne inicjatywy uczniów są ocenami cząstkowymi, które ustala się w oparciu o kryteria zaproponowane przez nauczyciela w uzgodnieniu z uczniami. Mają one charakter raczej opisowy niż punktowy,
- 3) projekty językowe i prezentacje w czasie lekcji: oceny za realizację projektów językowych i prezentacje są ocenami cząstkowymi, które ustala się w oparciu o kryteria zaproponowane przez nauczyciela w uzgodnieniu z uczniami. Ustalenie kryteriów oceny polega na określeniu:
 - a) zakresu wymagań, które uczeń musi spełnić realizując projekt językowy lub przygotowując

- i przedstawiając prezentację,
- b) punkcji za spełnienie każdego wymagania,
 - c) maksymalnej liczny punktów za spełnienie całego zakresu wymagań,
- 4) uczestnictwo w konkursach i olimpiadach przedmiotowych: uczeń otrzymuje częściową ocenę bardzo dobrą każdorazowo za uczestnictwo w etapie konkursu i olimpiady przedmiotowej, uczeń otrzymuje częściową ocenę celującą za każdym razem gdy zakwalifikuje się do kolejnego etapu; oceny klasyfikacyjne roczne laureatów i finalistów konkursów i olimpiad przedmiotowych ustala się zgodnie z zapisami w Statucie,
- 5) udział w zajęciach uniwersyteckich, seminariach i kołach zainteresowań, inicjatywy pozalekcyjne uczniów (w tym projekty językowe): nie przyznaje się ocen częściowych za te formy aktywności. Udział w wymienionych zajęciach może być podstawą podwyższenia oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej o jeden stopień,
3. Tryb ustalania oceny z próbnych egzaminów maturalnych:
- 1) oceny z próbnych egzaminów są ocenami częściowymi wyrażonymi liczbowo lub procentowo,
 - 2) próbne egzaminy maturalne są oceniane zgodnie z zewnętrznymi kryteriami zamieszczonymi w informatorach i opublikowanymi na stronach CKE i OKE w Gdańsku.
4. Testy poziomujące i diagnostyczne nie podlegają ocenianiu za pomocą ocen częściowych. Ich wyniki stanowią podstawę kwalifikowania ucznia do grupy językowej o określonym poziomie zaawansowania. Mają one formę pisemną i obejmują sprawdzenie zakresu znajomości struktur leksykalnych i gramatycznych oraz umiejętności rozumienia wypowiedzi ustnej i pisemnej, reagowania na wypowiedź ustną i pisemną oraz przetwarzania wypowiedzi. Testy przeprowadzane są we wrześniu każdego roku szkolnego we wszystkich klasach.
5. Uczniowie, którzy są przyjmowani do szkoły w ciągu roku szkolnego są kwalifikowani do grupy językowej w oparciu o:
- 1) rozmowę diagnostyczną z nauczycielem/nauczycielami przedmiotu i/lub test diagnostyczny,
 - 2) analizę osiągnięć edukacyjnych z języka niemieckiego z poprzedniej szkoły w oparciu dostępną dokumentację,
 - 3) obserwacje ucznia w czasie zajęć dokonane przez nauczyciela przedmiotu w ciągu pierwszego miesiąca nauki w szkole.

VI Zasady ustalania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych

1. Zasady te są zgodne ze Statutem.
2. Samoocena jest istotnym elementem w procesie ustalania zarówno ocen częściowych jak i ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych. Dokonując samooceny uczeń:
 - 1) dostrzega popełniane błędy,
 - 2) dokonuje autokorekty,
 - 3) ocenia w jakim stopniu spełnia wymagania na poszczególne oceny,
 - 4) określa co musi zrobić by spełnić wymagania na wyższą ocenę,
 - 5) uzgadnia z nauczycielem termin i formę ewentualnej poprawy oceny.
3. Dopuszcza się możliwość podwyższenia przez nauczyciela klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej oceny o jeden stopień w stosunku do oceny proponowanej, w przypadku gdy w ciągu całego semestru nauki uczeń:

- 1) realizuje projekty językowe i podejmuje własne inicjatywy (np. pomoc koleżeńska) w grupie językowej/klasie/szkole,
 - 2) posiada wybitną wiedzę i/lub umiejętności językowe często w wąskiej dziedzinie, które wykraczają poza wymagania określone w podstawie programowej,
 - 3) wykazuje się wiedzą (w tym w zakresie zagadnień dotyczących kultury, historii i literatury krajów niemieckojęzycznych) i wybitnymi umiejętnościami ponad przedmiotowymi, które wykorzystuje w czasie zajęć i w procesie przygotowywania się do zajęć,
 - 4) uczęszcza na zajęcia uniwersyteckie oraz seminaria i koła zainteresowań w szkole, aktywnie w nich uczestniczy otrzymując zaliczenia zajęć uniwersyteckich i oceny celujące z seminariów i kół zainteresowań,
 - 5) wkłada wybitnie duży wysiłek w wykonanie większości postawionych przed nim zadań, a czynione przez niego postępy w nauce są niewspółmiernie małe,
 - 6) samodzielnie pracuje nad podniesieniem poziomu swoich umiejętności językowych i efektywnie korzysta z technik samodzielnej pracy nad językiem,
 - 7) często proponuje niestandardowe sposoby rozwiązania zadań i wykazuje się wyjątkową kreatywnością w myśleniu i działaniu.
4. Dopuszcza się możliwość obniżenia oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i/lub rocznej o pół lub jeden stopień w stosunku do oceny proponowanej w przypadku gdy w ciągu całego semestru nauki uczeń:
- 1) wywiązuje się z większości zadań po terminie,
 - 2) nie wywiązał się z przynajmniej jednego zadania kluczowego (sprawdzian sumujący, prezentacja, próbny maturalny itp.),
 - 3) nie rozliczył się z zaległości wynikających z nieobecności na zajęciach (w tym także z nieobecności usprawiedliwionych z powodów szkolnych),
 - 4) nagminnie nie odrabia zadań domowych,
 - 5) nagminnie zakłóca tok zajęć,
 - 6) ostentacyjnie prezentuje postawy nie sprzyjające indywidualnemu i społecznemu rozwojowi takie jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowanie inicjatyw oraz umiejętność pracy zespołowej.
5. W ocenianiu uczniów na zajęciach z j. niemieckiego zastosowanie mają także wszystkie zapisy zawarte w Statucie.